

føre os ind paa en lignende Ordning som den Lov om selvejende Kirker, som vi for nogen Tid siden havde til Behandling, og over for den udtalte jeg jo mit Standpunkt. Denne Lov er imidlertid kun en midlertidig Løjlighedslov, der skal gælde for et Aar og give Regeringen Bemyndigelse til i dette Aar at ligne de Bidrag, som ere nødvendige til bestaaende Kirkers Reparation, paa det hele Kjøbenhavn i Stedet for paa de enkelte Sogne. Dette Standpunkt har jeg i sin Tid været Ordfører for her i Tinget, og jeg beklager, at Folketinget siden 1896 er gaaet bort fra dette Standpunkt. Fra den Tid lod man disse Bestemmelser falde bort, og siden have vi ikke haft en saadan Ordning, at Bidragene kunde lignedes paa den hele By i Stedet for paa de enkelte Sogn. Der er flere Gange fremsat Forslag derom i de senere Aar, men disse Forslag ere ikke blevne forhandlede til Ende, og naar der nu kommer Forslag om en midlertidig Lov fra den højtærede Minister i denne Retning, mener jeg, at man kan gaa ind derpaa. Man maa blot ikke være blind for, at Stillingen ikke længere er den samme i Livet, som da dette Forslag forelaa i 1888 og nærmest følgende Aar. Fra det Øjeblik af, at Folketinget modsatte sig disse kirkelige Ligningslove eller dog ikke fremmede dem, fra det Øjeblik man i kjøbenhavnske kirkelige Kredse fik det Indtryk, at man ikke kunde vente nogen Ligning undtagen maaske i alleryderste Nødsfald i Henhold til Christian V's Lov, kom der Fart i den store Bevægelse for ved frivillig Indsamling at ordne disse kirkelige Sager, saaledes som vi nu have været Vidner til. Man byggede ikke blot en hel Række Kirker ved frivillige Bidrag, men man lønnede selv Præsterne, og man lod de frivillige Menigheder, der havde dannet sig omkring disse Kirker og Præster, selv afholde Bidragene dertil. Det er alt sammen sket under Forudsætning af, at man fra Lovgivningsmagts Side ikke længere vilde ind paa Tanken om at ligne paa alle Folkekirkens Medlemmer. Naar Lovgivningsmagten nu igen svinger og gaar tilbage til at ligne paa den hele By, er der ganske vist store Betæneligheder derved, naar man ser det fra det omtalte frivillige Arbejdes Synspunkt. Det er jo klart, at naar f. Eks. Folk i et Sogn som det temmelig fattige Nazareth Sogn, efter først at have haft Jernkirken, opføre en ny Kirke og dertil privat indsamle et anseeligt Bidrag og de dernæst skulle lønne deres Præst og besørge hele Kirkens Drift ved frivillige Bidrag, saa blive disse Folk be-

tænkelige, naar der samtidig skal kunne paalignes dem Bidrag f. Eks. til Frue Sogn. Det er jo ganske rigtigt, som det ærede Medlem siger, at der vil kunne paalignes de rige Sogne Bidrag til de fattige, men det maa jo ogsaa erindres, at samtidig kan der paalignes de fattige Sogne Bidrag til de rige, og det er væsentlig i de fattige udenbys Sogne, at hele den frivillige Bevægelse findes og de ny Kirker have rejst sig. I disse fattige Sogne, der for største Delen bære den aarlige Drift af deres egne Kirker, er der ganske sikkert i dette Øjeblik stor Betænelighed ved, at de for Fremtiden ikke blot skulle bære deres egne Udgifter, men at der ogsaa skal kunne paalignes dem Bidrag til de øvrige Kirker i Kjøbenhavn. Saa længe vi ikke havde hele dette frivillige Arbejde i Hovedstaden, var Stillingen en noget anden, da var der udmærket Mening i, at man fordelte Bidragene til Kirkerne over den hele By, men efter den Udvikling, der nu har fundet Sted under den Forudsætning, at Folketinget ikke mere vilde være med til Ligning, opstaar der, naar man nu igen vender tilbage til Ligningen over den hele By, Forhold, der ikke ere saa lette at overse. Imidlertid drejer det sig jo her kun om et Aar, og i dette Aar vil man kunne indhøste Erfaringer om, hvorledes Loven vil virke. Skønt jeg, som sagt, hvis det var en varig Lov, vilde have store Betæneligheder ved at gaa med til den, vil jeg ikke modsætte mig denne midlertidige Lov, dels fordi den stemmer med den Stilling, som Folketinget indtil 1896 indtog, og dels fordi man gennem den mulig kan indvinde de fornødne Erfaringer om, hvorledes man for Fremtiden bedst kan ordne sig.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (J. C. Christensen): Der er ingen, der har kunnet foretage sig noget i Retning af Opsamling af Penge til Bygning af eller Vedligeholdelse af Kirker paa det Grundlag, at Folketinget havde modsat sig og fremdeles vilde modsætte sig en Ligning over hele Byen af Vedligeholdelsesudgifter til Kirker. Folketinget har kun modsat sig den Paastand fra tidligere Regeringers Side, at en saadan Lov ogsaa kunde benyttes til at samle Midler ind til Bygning af ny Kirker. Det har man modsat sig, og det ærede Medlem, som har været Medlem af Finansudvalget hele Tiden i den paagældende Periode, ved jo, at selv i Finansudvalget var der for et Par Aar siden Forslag om en Om-